

Investointitiedustelu

Kesäkuu 2020

Teollisuuden investoinnit hienoisessa nousussa

- Teollisuuden kiinteiden investointien odotetaan kasvavan lievästi vuonna 2020
- Tutkimus- ja kehitysmenot lisääntyivät vuonna 2019 - kuluvana vuonna ne pysyvät likimain ennallaan
- Yritysten investointisuunnitelmat muuttuvat viiveellä ja koronaviruksen aiheuttaman talouskriisin seuraukset eivät vielä näy tämän tiedustelun tuloksissa

Yhteenveto

EK:n Investointitiedustelun mukaan suomalaisten teollisuusyritysten kotimaahan tekemät kiinteät investoinnit lisääntyivät hieman vuonna 2019. Investointien arvo kasvoi vuoteen 2018 verrattuna noin 6 prosenttia. Kuluvana vuonna investointien ennakoitaan lisääntyvän edelleen vajaa 3 prosenttia, jolloin niiden arvo olisi hieman yli 4,6 miljardia euroa.

Teollisuuden tutkimus- ja tuotekehitysmenot supistuivat lähes vuosikymmenen ajan, mutta vuonna 2018 ne kääntyivät jälleen nousuun EK:n Investointitiedustelun mukaan tutkimus- ja tuotekehitystoiminta olisi lisääntynyt vuonna 2019 noin 5 % edellisvuodesta ja kuluvana vuonna ne pysyisivät likimain ennallaan lähes 2,9 miljardin euron tasolla.

Energia-alan investoinneille ennakoitaan vuodelle 2020 merkittävää kasvua ja investointien arvo nousisi 2,6 miljardiin euroon.

Investointiaste eli investointien suhde teollisuuden jalostusarvoon paransi hieman kuluvana vuonna. Investointiasteen odotetaan nousevan tänä vuonna noin 23 prosenttiin,

Kokoluokittain tarkasteluna suurten teollisuusyritysten eli vähintään 250 henkeä työllistävien yritysten investointien ennakoitaan vähenevän hieman tänä vuonna. Pienten ja keskisuurten, alle 250 henkeä työllistävien yritysten investointien arvioidaan lisääntyvän viime vuoteen verrattuna.

Enemmistö tälle vuodelle suunnitelluista investoinneista on kone- ja laiteinvestointeja. Kone- ja laiteinvestointien arvon ennakoitaan olevan edellisen vuoden tavoin noin 2,8 miljardia. Rakennusinvestointien arvo nousisi tiedustelun mukaan tänä vuonna lähes 900 miljoonaan euroon.

Teollisuuden investoinnit 2018–2020

Investoinnit lisääntyvät lievästi vuonna 2020

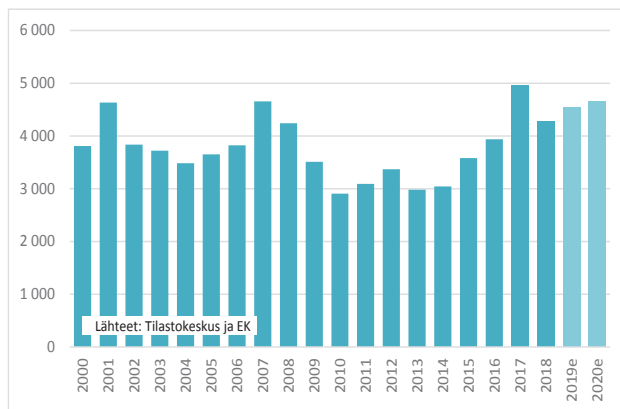
Tilastokeskuksen julkaiseman kansantalouden tilinpidon mukaan tehdasteollisuuden kiinteiden investointien arvo ilman tutkimus- ja kehittämismenoja oli vuonna 2018 noin 4,3 miljardia euroa. Vuoteen 2017 verrattuna kiinteät investoinnit supistuivat lähes 14 prosenttia. Sen sijaan tutkimus- ja tuotekehitystoiminta kasvoi noin 10 prosenttia vuoteen 2017 verrattuna. Tehdasteollisuuden yhteenlaskettu investointien taso oli noin 7 miljardia euroa, jossa laskua edellisestä vuoteesta nähdessä oli noin 6 prosenttia.

Kiinteät investoinnit kasvoivat vuonna 2019 hieman. EK:n Investointitiedustelun mukaan edeltävään vuoteen verrattuna nousua oli 5,9 prosenttia. Tutkimus- ja tuotekehitystoiminta lisääntyi 4,7 prosenttia. Kokonaisuudessaan teollisuuden investointien arvioitiin kasvaneen vuonna 2019 vajaat 5,5 prosenttia ja niiden arvo oli 7,4 miljardia euroa.

Kuluvana vuonna kiinteiden investointien kasvu jatkuu vaimeana. Niiden arvon ennakoita nousevan runsaaseen 4,6 miljardiin euroon, mikä on 2,6 prosenttia vuoden takaista enemmän. Tutkimus- ja kehitystoiminta pysyisi likimain ennallaan vajaassa 2,9 miljardissa eurossa, Investointien yhteenlaskettu arvo kasvaisi noin 2 prosenttia 7,5 miljardiin euroon.

Tehdasteollisuuden ja energia-alan yhteenlasketut kiinteät investoinnit olivat vuonna 2018 Tilastokeskuksen tietojen mukaan noin 6,6 miljardia euroa. EK:n Investointitiedustelun mukaan energia-alan investoinnit supistuisivat lievästi vuonna 2019, mutta jatkavat kasvuaan kuluvana vuonna.

Teollisuuden kiinteät investoinnit Suomessa 2000–2020 Miljoonaa euroa

Teollisuuden investoinnit ja investointisuunnitelmat vuosina 2018–2020, milj. euroa (käyvin hinnoin) ja muutosprosentit

	2018	2019	2020	18–19 %	19–20 %
Kiinteät investoinnit					
Koneet, laitteet ja kuljetusvälineet	2 617	2 802	2 810	7,1	0,3
Rakennukset	827	804	897	-2,8	11,6
Muut	836	928	945	11,0	1,9
Kiinteät investoinnit yhteensä	4 280	4 533	4 652	5,9	2,6
Tutkimus- ja kehittämismenot	2 730	2 859	2 874	4,7	0,5
Yhteensä	7 010	7 392	7 527	5,5	1,8

Teollisuuden investoinnit toimialoittain

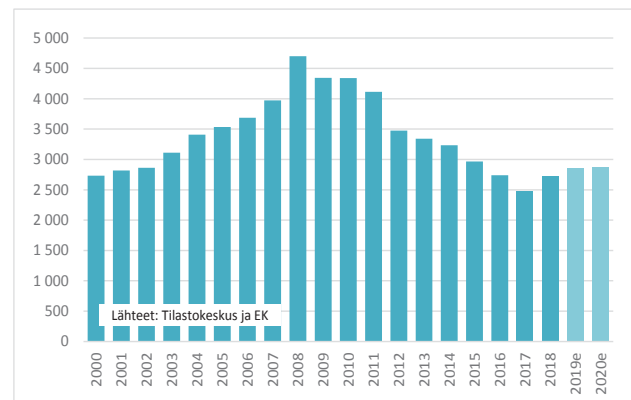
Teknologioteollisuus

Tilastokeskuksen mukaan teknologioteollisuuden kiinteiden investointien arvo vuonna 2018 oli 1 864 miljoonaa euroa. EK:n Investointitiedustelun perusteella alan investoinnit vähenivät hieman viime vuonna ja investointien arvo oli noin 1 800 miljoonaa euroa. Vuonna 2020 investointien arvioidaan lisääntyvän 12 %:lla noin kahteen miljardiin euroon.

Teknologioteollisuuden alatoimialoista *metallien jalostuksen* investoinnit olivat toissa vuonna 341 miljoonaa euroa. Viime vuonna investoinnit kasvoivat hieman ja myös tälle vuodelle odotetaan hienoista kasvua. Investointitiedustelun mukaan investointien arvo olisi tänä vuonna vajaat 400 miljoonaa euroa.

Kone- ja metallituoteollisuuden investoinnit vuonna 2018 olivat 1005 miljoonaa euroa. Tiedustelun mukaan investoinnit supistuivat viime vuonna noin 940 miljoonaan

Teollisuuden T&K -menot Suomessa 2000–2020 Miljoonaa euroa

Teollisuuden investoinnit 2018–2020

euroon, mutta ennakkotietojen mukaan tänä vuonna investointien arvo nousisi 1,2 miljardiin euroon.

Elektroniikka- ja sähköteollisuuden kiinteiden investointien arvo oli toissa vuonna 518 miljoonaa euroa. Vuonna 2019 investoinnit laskivat noin 5 prosenttia ja tänä vuonna niiden arvioidaan vähenevän edelleen runsaan 420 miljoonan euron tasolla.

Kemianteollisuus

Kemianteollisuuden kotimaisten kiinteiden investointien arvo oli vuonna 2018 noin 822 miljoonaa euroa. Vuonna 2019 investoinnit lisääntyivät runsaalla neljäsosalla lähes 1,06 miljardiin euroon. EK:n Investointitiedustelun mukaan investoinnit vähenisivät kuluvana vuonna kymmenesosalla noin 950 miljoonaan euroon.

Metsäteollisuus

Kansantalouden tilinpidon mukaan metsäteollisuuden kiinteät investoinnit olivat vuonna 2018 yhteensä 771 miljoonaa euroa. EK:n tiedustelun mukaan investoinnit vähenivät vuonna 2019 noin 700 miljoonan euron tasolle. Tiedustelun ennakkotietojen mukaan investoinnit laskevat kuluvana vuonna päätyen noin 550 miljoonaan euroon.

Elintarviketeollisuus

Elintarviketeollisuus investoi toissa vuonna Suomeen 428 miljoonaa euroa. Vuonna 2019 investoinnit pysyivät likimain samoissa lukemissa, mutta kuluvana vuonna investointien ennakoidaan kohoavan selvästi päätyen noin 540 miljoonaan euroon.

Rakennustuoteteollisuus

Vuonna 2018 rakennustuoteteollisuuden toimialalla kiinteiden investointien arvo oli 232 miljoonaa euroa. Viime vuonna investoinnit kasvoivat tiedustelun mukaan lähes 260 miljoonaan euroon ja kuluvana vuonna investoinnit lisääntyvät ennakkotietojen mukaan edelleen yli 300 miljoonaan.

Muu teollisuus

Muun teollisuuden investoinnit olivat vuonna 2018 noin 160 miljoonaa euroa. Vuonna 2019 investoinnit kasvoivat selvästi ja niiden arvo nousi noin 280 miljoonaan euroon. Tänä vuonna investointien arvon ennakoidaan laskevan 265 miljoonaan euroon.

Energiahuolto

Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2018 energiahuollon kiinteät investoinnit olivat 2 294 miljoonaa euroa. Vuonna 2019 investoinnit vähenivät hieman, mutta kuluvalla vuoden alalla ennakoidaan yhteensä noin 2,6 mrd euron investointeja.

Teollisuuden kiinteät investoinnit ja investointisuunnitelmat vuosina 2018–2020, milj. euroa (käyvin hinnoin) ja muutosprosentit

	2018	2019	2020	18–19 %	19–20 %
Elintarviketeollisuus	428	433	542	1,1	25,2
Metsäteollisuus	771	703	553	-8,8	-21,4
Kemianteollisuus	822	1 059	954	28,8	-9,9
Rakennusaineteollisuus	232	259	326	11,8	25,6
Teknoliateollisuus	1 864	1 798	2 013	-3,6	12,0
- metallien jalostus	341	369	383	8,2	3,8
- kone- ja metallituoteoll.	1 005	935	1 206	-7,0	29,0
- elektroniikka- ja sähköteoll.	518	494	424	-4,7	-14,1
Muu teollisuus	163	281	265	72,5	-5,8
Tehdasteollisuus	4 280	4 533	4 652	5,9	2,6
Energiahuolto	2 294	2 123	2 601	-7,5	22,5
Yhteensä	6 574	6 657	7 253	1,3	9,0

Teollisuuden investoinnit 2018–2020

Investointiaste nousussa

Vuonna 2019 investointiaste eli investointien suhde jalostusarvoon nousi hieman edelliseen vuoteen nähden. EK:n Investointiedustelun ennakkotietojen mukaan se oli noin 21 prosenttia tehdasteollisuuden jalostusarvosta. Vuonna 2020 investointiasteen odotetaan nousevan 23 prosenttiin. Mikäli otetaan mukaan vain kiinteät investoinnit, investointiaste on noin 14 prosenttia.

Suomen teollisuuden investointiaste on ollut viime vuosina kiinteissä investoinneissa hieman Länsi-Euroopan keskiarvon alapuolella.

Pienten ja keskisuurten yritysten investoinnit kasvussa

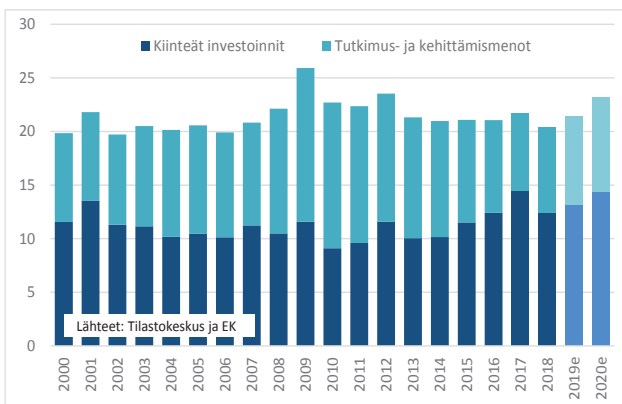
EK:n Investointiedustelun ennakkotiedon mukaan investointien ennakoitaan lisääntyvän kuluvana vuonna pienissä ja keskisuurissa, alle 250 henkeä työllistävissä yrityksissä.

Huomattava osa tehdasteollisuuden investoinneista tehdään suurissa yrityksissä. Vähintään 250 henkilöä työllistävien yritysten investointien arvo oli vuonna 2018 noin 64 prosenttia koko teollisuuden investoinneista.

Pienet ja keskisuuret yritykset

Tiedustelun mukaan pienten ja keskisuurten, alle 250 henkilöä työllistävien yritysten investoinnit supistuivat vuonna 2019 lievästi. Tänä vuonna investointien kuitenkin ennakoitaan kääntyvän laskuun. Pienten ja keskisuurten yritysten investointien arvo oli vuonna 2018 Tilastokeskuksen tietojen mukaan noin 1,5 miljardia euroa.

Teollisuuden investointiaste
Investoinnit suhteessa arvonlisäykseen, %

Suuret yritykset

Vuonna 2018 kiinteiden investointien arvo oli vähintään 250 henkeä työllistävissä yrityksissä lähes 2,8 miljardia euroa. Vuonna 2019 investoinnit lisääntyivät tässä kokoluokassa laajalti. Tänä vuonna investointien odotetaan kuitenkin vähenevän hieman edelliseen vuoteen verrattuna.

Teollisuuden kiinteät investoinnit suuruusluokittain vuosina 2018–2020 milj. euroa (käyvin hinnoin) ja muutosprosentit henkilökunnan määrän mukaan jaoteltuna

	2018	2019	2020	18–19 %	19–20 %
Alle 250	1 529	1 461	1 688	-4,5	15,5
Vähintään 250	2 751	3 073	2 965	11,7	-3,5
Tehdasteollisuus	4 280	4 533	4 652	5,9	2,6

Miten investointitiedustelu tehdään?

Yleistä

Tämä Investointitiedustelu on osa EU:n harmonisoitua suhdannetiedustelujärjestelmää. Tiedustelussa esitettävät kysymykset ovat valtaosin Euroopan komission laatimia.

Investointitiedustelu tehdään kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä. Tämän julkaisun taustana oleva investointitiedustelu tehtiin maaliskuu-toukokuussa 2020. Suuri osa vastauksista kerättiin jo maaliskuu-huhtikuun aikana, joten koronavirusepidemian vaikutukset yritysten investointisuunnitelmiin eivät näy täysmääräisesti tuloksissa.

Vastaajajoukko

Kevään 2020 tiedustelussa kysyttiin yritysten toteutuneita investointeja vuosilta 2018 ja 2019 sekä investointisuunnitelmia vuodelle 2020. Tiedustelu osoitettiin pääsääntöisesti EK:n suhdannetiedustelun otokseen kuuluville yrityksille.

Tiedusteluun vastasi lähes 250 tehdasteollisuuden yritystä sekä 19 energia-alan yritystä. Tiedusteluun vastanneiden tehdasteollisuusyritysten yhteenlaskettu liikevaihto Suomessa oli vuonna 2019 vajaat 70 miljardia euroa. Nämä yritykset työllistivät Suomessa lähes 125 000 työntekijää. Tiedusteluun osallistuvien yritysten investoinnit kattavat noin kaksi kolmasosaa tehdasteollisuuden kaikista investoinneista.

Tässä julkaisussa kyselyn tulokset on korotettu vastaamaan Tilastokeskuksen kansantalouden tilinpidon mukaisia tehdasteollisuuden kiinteitä investointeja. Perusvuotena on käytetty Tilastokeskuksen ilmoittamia lukuja vuodelta 2018.

Investointikäsitteet

Kiinteisiin investointeihin ei tässä tiedustelussa lueta tutkimus- ja tuotekehitystoimintaa. Tältä osin investointikäsite poikkeaa uudistetusta kansantalouden tilinpidosta, jossa tutkimus- ja kehitystoiminta lasketaan investointeihin. Esimerkkejä kiinteistä investoinneista ovat uudet talonrakennukset, maa- ja vesirakennukset, koneet, laitteet ja kuljetusvälineet sekä myös ns. aineettomat investoinnit (esim. tietokoneohjelmistot). Tiedustelussa tarkastellaan kiinteiden investointien lisäksi yleisluonteisesti tutkimus- ja tuotekehitystoimintaa.

Kysely ei koske tavanomaista kunnossapitoa, käytössä olleiden pääomatarvaiden ostoa tai myyntiä, ei myöskään leasing-hankintoja. Käyttöomaisuuden myyntituottoja ei ole otettu myöskään huomioon investointimenoja laskettaessa. Kutakin vuotta koskevat luvut on ilmoitettu asianomaisen vuoden toteutuneiden tai arvioitujen hintojen mukaisina eli käyvin hinnoin.

Investointitiedustelun vastaajat toimialoittain

	Lukumäärä	Liikevaihto	Henkilöstö
Elintarviketeollisuus	22	3 981	10 315
Metsäteollisuus	25	18 129	28 874
Kemianteollisuus	31	11 580	18 028
Rakennustuoteteollisuus	11	934	3 107
Teknologiaeteollisuus	134	32 704	60 526
Muu teollisuus	23	864	4 024
Koko tehdasteollisuus	246	68 190	124 874

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

www.ek.fi

Lisätietoja:

Johtava ekonomisti
Sami Pakarinen
Puh. 050 343 4337
etunimi.sukunimi@ek.fi

